

SZASZRÉGEN 'ES VIDÉKE

KULTÚRA •
EGYHÁZ •
KÖZÉLET

XIX. évfolyam 11. (225.) szám, 2017. november

Lássuk a Jóisten ajándékait!

Mindig azon az elven voltam, hogy az embernek nem kell mérföldeket utaznia ahhoz, hogy megtalálja a szépséget, boldogságot és nyugalmat. Elég, ha kimegy a természetbe könyvvél a kezében, s azt teszi, amit szeret.

Így tettem én is, amikor egy nyári délután kiültem a kertbe és nem csak gyönyörködtem a tájban és néztem a természetet, hanem láttam is a csodát. Láttam a fűszálakat keringőzni a szélben, hallgattam a szorgos méhek zümmögését, éreztem a nyugalom és a békesség megtéveszthetetlen varázsát. Ezt a percet a világ összes vagyonáért sem adtam volna, mert ez a pillanat rávilágított egy fontos dologra, amit a

legtöbb ember nem ért meg. Az igazi érték benne van minden egyes fűszálban, fában, virágban, de tőlünk függ, hogy észrevevessük, megvagyazzuk, vagy leromboljuk a természet ajándékát ebben a rohanó világban. Igazából nem rohan a világ, csak az emberek, akik nem tudják megbecsülni a pillanat örömét, és fel sem tudják fogni, mennyi mindennel vannak felruházva, megáldva. Az érték minden egyes lényben ott lapul, de emellett a rossz is megbújik. Senki sem tökéletes, de tőlünk függ, hogy hogyan gyomláljuk, gondozzuk a szívünk kertjét. Ha nem ápoljuk a lelkünket, akkor mások lelkének sem nyújthatunk megnyugvást. A másokon való segítség a mi lelkünknek is gyógyír. Egyszer majd felnövünk lelkileg, és megértjük ezeket a dolgokat.

Ilyen és ehhez hasonló gondolatok kavalkádja cikázott a fejemben, amikor hirtelen megrémültem. Ránéztem a testvéremre, és egy furcsa érzés kerített hatalmába. A hugicám már nem is olyan kicsi. Folyamatosan változik, és eddig észre sem vettem, hogy mennyire más lett. Mi történt ilyen hirtelen? Az embert a felismerés sokszor megrémíti. Az, ha valaki

Erdi Piroska festménye

szembenül egy ténnyel, lehet aggasztó. Ebben a pillanatban attól féltem, hogy eljön majd az idő, amikor a testvérem teljesen önálló lesz, és a kapcsolatunk is megváltozik. Féltettem őt attól, hogy felnőjön. Magamat is féltem attól a tudattól, hogy felnövök. Egyszer valóban eljön majd az idő, amikor másként fogom látni a dolgokat. Lehet, hogy én is a rohanó világ csapdájába fogok esni. Nem tudom. Folyamatosan változom, de egy biztos: mindig magammal viszek egy élményt, egy érzést, amiből erőt meríthetek majd. Ezt a pillanatot fogom mindig a szívemben őrizni, a nyári élményt, amikor rájöttem arra, hogy mindenben ott rejlik az érték, a boldogság, csak fel kell nőjünk, vagy gyermekszívvel kell éreznünk, lássuk a Jóisten ajándékait és az idő okozta változásokat.

Számomra ez a pillanat jelentette azt a nyári élményt, ami által egyaránt nőtem fel, és maradtam gyermek a szívemben és a lelkemben örökké.

BARTHA RÉKA KINGA
(VIII. B, Petru Maior Műszaki Középiskola)

November

Reflexiók

Halálmadár

Sötét szárnyú madár száll az ég ívén,
és meglegyint mindent, ami régi, vén.
Nap helyett az égen feltűnik a hold,
mi a tegnap élt még, már holnapra holt.

Töprengék...

Töprengék az elmúláson:
hol s mikor lesz elmúlásom?
Bármiként is sújt az élet,
élhetnék még néhány évet...
Aztán ha a végét járom,
úgyse legyen elmúlásom!

BARICZ LAJOS

Fotó: Balázs Csaba

Adventi fények

Advent első vasárnapján
fellobban egy gyertyaláng,
REMÉNYT hoz a sziürkeségbe,
mikor fénye ránk talál.

Három társa lángra várva
az adventi koszorún,
bennük rejlő fény-üzenet
átsugárzik a borún.

Hét nap múlva párban lobog,
kis fáklyaként világít,
s erőre kap lelkekben az
égiektől táplált HIT.

ÖRÖM-ünnep közelg hozzánk,
hirdeti a harmadik,
lélek húrján zenét sugall,
óda hangja hallatszik.

Gyertya-kvartett-fény tündököl,
küszöbön a karácsony,
legfontosabb, hogy SZERETET
áradjon a világon.

JUHÁSZNÉ BÉRCES ANIKÓ

November – nagy szülötteink

- 1-je **mindenszentek napja**;
- 2-a halottak napja;
- 2-án (1902) született **Illyés Gyula** háromszoros Kossuth-díjas költő, író, drámaíró, műfordító, lapszerkesztő;
- 3-án (1632) született **I. Apafi Mihály** erdélyi fejedelem;
- 5-e Szent Imre ünnepe;
- 7-én (1810) született **Erkel Ferenc** zeneszerző, karmester, zongoraművész és sakkmeister;
- 9-e a **berlini fal megnyitásának napja Németországban**;
- 10-én (1483) született **Luther Márton**, a protestáns reformáció szellemi atyja, lelkész, reformátor;
- 11-én (1791) született **Katona József** főügyész, drámaíró, a magyar drámairodalom kiemelkedő alakja;
11-én (1792) volt a kolozsvári színház első magyar nyelvű előadása;
- 14-én (1887) született **Áprily Lajos** költő, műfordító;
- 15-én (1580) született **Bethlen Gábor** erdélyi fejedelem;
- 22-én (1877) született **Ady Endre**, a huszadik század egyik legjelentősebb magyar költője, a magyar politikai újságírás egyik legnagyobb alakja;
- 25-én (1700) született **Árva Bethlen Kata** író;
- 26-án (1883) született **Babits Mihály** költő, író, irodalomtörténész, műfordító;
- 30-a Szent András napja.

SZERK.

Mindenszentek ünnepe és halottak napja

November 1. mindenszentek ünnepe, november 2. pedig halottak napja a keresztény világban. Mindenszentek (latinul: festum omnium sanctorum) a katolikus egyházban az összes üdvözült lélek emléknapja.

A protestantizmus az elhunytakról emlékezik meg ilyenkor. Az ezt követő halottak napja fokozatosan vált egyházi ünnepből az elhunytakról való általános megemlékezéssé.

A IV. században mindenszentek ünnepét a pünkösdi utáni első vasárnap ülték meg, az ortodox keresztény egyház ma is ekkor tartja. A kezdetben az összes keresztény vértanúra, később „minden tökéletes igazra” emlékező ünnep a VIII. században tevődött át november 1-jére, egy kelta ünnep időpontjára. Jámbor Lajos frank császár 835-ben IV. Gergely pápa engedélyével már hivatalosan is elismerte az új ünnepet, így ettől kezdve a mindenszentek az egész kereszténység ünnepe lett.

Általános szokás, hogy mindenszentek napján rendbe teszik és virággal díszítik a sírokat, amelyeken gyertyát gyújtanak a halottak üdvéért. A gyertya fénye az örök világosságot jelképezi, a katolikus egyház szertartása szerint a „temető nagy keresztjénél” ma is elimádkozzák a mindenszentek litániáját, és megáldják az új síremlékeket.

Magyarország egyes vidékein harangoztattak a család halottaiért, máshol ételt ajándékoztak a szegényeknek. Sokan úgy tartották, hogy a halottak ezen az éjszakán kikelnek a sírból, így a családi lakomán nekik is terítettek, és minden helyiségben lámpát gyújtottak, hogy eligazodjanak a házban. Egyes falvakban ezen a napon választották meg a bírót, fogadták fel a cselédeket. Mindenszentek Magyarországon 2000 óta, ötven év után ismét munkaszüneti nap.

A mindenszenteket megelőző naphoz kapcsolódik az angolszász eredetű halloween is, ennek elnevezése az angol All Hallows Eve kifejezésből származik, amely magyarul annyit tesz: mindenszentek éjszaká-

ja. Ez a kóbor lelkek, a kelták halotti istenének éjszakája.

A november 2-i halottak napja jóval későbbi eredetű: Szent Odilo clunyi apát 998-ban vezette be emléknapként a Cluny apátságához tartozó bencés házakban. Hamarosan a bencés renden kívül is megülték, és a XIV. század elejétől a katolikus egyház egésze átvette.

A halottakról, elhunyt szeretteinkről való megemlékezés, az értük való közbenjárás a purgatórium (tisztítóhely) katolikus hittételén alapul. Azoknak, akik Isten kegyelmében hunytak el, de törlesztendő bűn- és büntetésteher van még lelkükön, Isten színe előtt meg kell tisztulniuk. Lelkileg nagy vigasztalás a hátramaradottaknak, hogy tehetnek valamit elköltözött szeretteikért imával, vezekléssel, szentmisével. A halottak napi gyászmisék az örök életről és a feltámasztásról szólnak.

E napon gyertyákat, mécseseket gyújtunk elhunyt szeretteink emlékére. A szokáshoz kapcsolódó némely népi hiedelem szerint ennek az a célja, hogy a világosban a „véletlenül kiszabadult lelkecskék” újra megtaláljanak a maguk sírjába, ne kísértsenek, ne nyugtalanítsák az élőket. Azért kell megszépíteni ilyenkor a sírokat, hogy a halottak szívesen maradjanak lakhelyükben. A bukovinai magyarok – ahogy más kultúrákban is szokás – még ennivalót is vittek a temetőbe.

MULT.KOR
történelmi magazin

Advent idején...

*Csíp a hideg, fúj a szél,
December van, itt a tél,
A kályhákból tűz zenél,
Hallgassuk meg, mit mesél...*

*Minden Advent idején
Koszorúkon gyertyafény,
Szemek tükrén: Hit s Remény,
Gyémántként úgy látom én...*

*Majd eljön a Szeretet,
Örömet hoz, s ünnepet,
Boldogok az emberek,
Senki nem ejt könnyeket...*

*Szív a szívhez jut közel,
Szeret, örül, átölel,
Béke lesz a világon,
Mert érkezik karácsony...*

SIMON JÓZSEFNÉ

Az 1956-os forradalom és szabadságharc története (2.)

A Sztálin-szobor fénykorában és ledöntve 1956-ban

A forradalom kiteljesedése

Nagy Imre parlamenti beszéde mellett a forradalom emblematikus megmozdulása volt a városligeti, 1951-ben készült, nyolcméteres Sztálin-szobor ledöntése. A szovjetek melletti politikai elkötelezettséget, és Sztálin dicsőítését jelképező monumentális alkotás a magyarság szemében az elnyomás szimbóluma volt. A tömeg október 23-án ledöntötte hát, majd a szobor fejét a testről leválasztva teherautóval a Blaha Lujza térre, a Nemzeti Színház közelébe vontatta.

A Bródy Sándor utcában található rádió azért volt a forradalmárok fontos célpontja, mert a 16 pont közzététele szempontjából kulcskérdés lett az elfoglalása. A rádiónál a katonák egy része váratlanul átállt, így először úgy tűnt, áldozat nélkül lesz megszerezhető az épület. Ám ekkor az ÁVH emberei az ablakokból tüzet nyitottak a forradalmárookra, és így a szabadságharc később hosszúra nyúló áldozati listáján megjelent az első hősi halottak neve. Az épület mindezek ellenére hajnalra az ostromlók kezébe került, majd a rádiót átköltöztették a Parlamentbe. Az események fordulóponthoz közeledtek, mert a Szovjetunió – a kétpólusú világrend egyik szuperhatalma és a kelet-európai térség valódi ura – megelégedte a magyaror-

szági folyamatokat. Lényeges és sorsfordító változtatásra készült, ami már túlmutatott határainkon, és – bár ezt akkor még senki nem tudhatta – világpolitikai jelentőségű történések gyújtópontjává vált Magyarország. A további események meghatározó kulcsfigurája Nyikita Szergejevics Hruscsov, a donyecki szénbányászból pártvezérré vált ukrán kommunista lett, aki Sztálin halála, vagyis 1953 óta vezette a Szovjetuniót (és ezzel az egész kelet-európai térséget).

A rádiónál folyó eseményekkel egy időben, de 1600 kilométerrel keletebbre, Moszkvában este 9 órakor Nyikita Hruscsov két fontos döntést hozott. Egyrészt a Budapest környéki laktanyák harcokcsijait a városba rendelte, másrészt utasítást adott átmeneti időnyerés céljából arra, hogy a magyar tömegek által követelt Nagy Imrét időlegesen miniszterelnökké nevezék ki. A magyar pártvezetés így 1956. október 24-én reggel 8 órakor nyilvánosan is bejelentette a fontos eseményt. A forradalom második napja a harcok megindulását hozta, ugyanis a Hruscsov által küldött tankok reggelre megjelentek Budapest utcáin. A magyar felkelők azonban szembeszálltak velük, és a laktanyákból szereztve fegyvert, illetve Molotov-koktélokot készítve, megindították a szabadságharcot.

A legfőbb budapesti felkelőközpontok a Széna tér, a Baross tér, a Corvin köz, a Mester utca és a Tűzoltó utca lettek. A forradalom és szabadságharc országos méretűvé vált, amikor a nagyobb városokban is tüntetések kezdődtek. Ám a pártközpontban október 24-én katonai bizottság alakult München Ferenc vezetésével, és szovjet vezetők érkezésével elkezdődött az események visszaszorításának megtervezése. Az orosz vezetők leváltották Gerőt, és helyére a fiatalabb és a tömegek számára nagyrészt

még ismeretlen, ekkor 44 éves Kádár Jánost nevezték ki.

Véres csütörtök a Parlamentnél

A harmadik nap súlyos áldozatokat követelt, ugyanis október 25-én a budapesti tömeg megint a Parlament elé vonult, ám a háztetőkről az államvédelmi hivatal emberei tüzet nyitottak a védtelen (és békés) tömegre, mintegy 80-100 életet kioltva. A Parlament előtti lövöldözést és tömeggyilkosságokat illetően (melyek „véres csütörtök” néven vonultak be a magyar történelembe) a mai napig nem tudják a történészek, hogy kinek a parancsára kezdődött az egész, és pontosan hány áldozatot követelt a vérengzés. A legvalószínűbbnek az tűnik, és ezt erősíti meg Eörsi László is (forrás: Varga László: A magányos tömeg, 1950–1956), hogy az első sorozatokat a Földművelődésügyi Minisztérium padlásteréről adhatták le a tömegre, mégpedig Gosztonyi Péter hadtörténész szerint a kommunista vezetést kiszolgáló Partizánszövetség nevű szervezet (volt ávosok) gépfegyvereiből. Ezt követően pedig a helyszínen tartózkodó KGB-főparancsnok, Ivan Szerov adhatott tűzparancsot a harcok és lövészek pusztító sortűzeire. A végeredményt illetően 80 és 1000 közötti becslések is megjelentek már az áldozatok számát illetően. (A legvalószínűbb, hogy minimum 100 körüli lehetett a tényleg elhunytak száma.)

A tüntetők megvadultak, és a féktelen düh hatására az ÁVH embereit kezdték keresni, meglincselve olyanokat is, akikre csak a gyanú árnyéka vetült. (A forradalom 20 napja alatt 28 embert vert halálra a

1956 -os forradalmi utcakép

tömeg, nagy részük ÁVH-s volt, és ezen a napon lincseltek meg őket.) Október 26-án, a negyedik nap a Kilián laktanya is az események középpontjába került, amikor a felkelőknek sikerült bevenniük az épületgyűttést. Mivel a laktanya visszafoglalására kiküldött Maléter Pál ezredes váratlanul a szabadságharcosok oldalára állt, úgy tűnt, a forradalom győzelmének esélye és ezzel a reménykedés lángja újra a magasba csaphat.

Október utolsó napjaiban a vidéki harcok több helyen felülmúlták a pesti eseményeket is, így Mosonmagyaróváron a karhatalom által elrendelt sortűz 100 halottat követelt. Ennek ellenére mindenhol munkástanácsok alakultak, és Donáth Ferenc, illetve Losonczy Géza, a pártvezetőket felkeresve, a kormány azonnali átalakítását kezdte követelni. A követelést Kádárék ekkor már nem merték elutasítani, és 1956. október 27-én megtörtént a Rákosi-időszakban elképzelhetetlen, vagyis létrejött egy koalíciós kormány!

A koalíciós forradalmi kormányban a kommunistákon kívül miniszteri tárcát kaphatott két kigazda politikus is, Kovács Béla és Tildy Zoltán. 1956. október 27-én, a forradalom ötödik napján tehát minden jel arra mutatott, hogy Magyarország ki tudja harcolni a szabadságát.

A forradalom átmeneti győzelme

Az 1956. október 28. és november 3. közötti hét nap a forradalom győzelmének időszaka volt. Október 28-án, Donáth és Losonczy után a Szabad Szó is követelte, hogy a hatalom az eseményeket ellenforradalom he-

lyett a nemzeti demokratikus forradalom megnevezéssel illesse. Kialakult Nagy Imre programja is, október 28-án délután megtartott rádióbeszédében kifejtette legfőbb célkitűzéseit. Ezek között az első a Nemzeti Demokratikus Mozgalom terminus elfogadása volt a világgal, és „tető alá hozni” a tüzszüneti megállapodást. A második célnak a szovjet csapatok kivonulásának elérését tekintette, majd ezt követte az ÁVH feloszlata, illetve amnesztia biztosítása mindenkinek. A miniszterelnök a demokrácia feltételeit akarta megteremteni a szabadságjogok és a szabad választások, a többpártrendszer kialakításával. A hosszabb távú célok közt előkelő helyet foglalt el a régi magyar jelképek visszaállítása, a március 15. nemzeti ünneppé nyilvánítása és az erőszakos tévesztés befejezése. Nagy Imre fontosnak tartotta még az általános fizetésemelés, illetve az árrendezés és más szociális problémák megoldásának kérdését is.

A forradalom ideiglenes győzelme háttérben azonban a Szovjetunió taktikázása állt. Ugyanis az oroszok csupán időt akartak nyerni, amikor bejelentették tárgyalókészségüket, és megkezdték erőik visszavonását. Taktikázásuk állt amögött is, hogy hozzájárultak az ÁVH lefegyverzéséhez és ahhoz, hogy helyükbe a forradalmat és a magyar nép érdekeit védő nemzetőrség lépjen. A pillanatnyi helyzetet kihasználva Nagy Imre és a vezetés átköltözött a Parlamentbe, és a miniszterelnök azonnal utasítást adott az 1949 február óta igazságtalanul fogságban tartott Mindszenty József bíboros kiszabadítására.

Nagy Imre október 30-án rádióbeszédben jelentette be a többpártrendszer bevezetését. Még aznap és

másnap összesen kilenc politikai párt alakult újjá. A frissen újraalakult pártok közül négy azonnal belépett a kormánykoalícióba: a Magyar Szocialista Munkáspárt, a Független Kisgazdapárt, az SZDP és a Petőfi Párt (rég neve parasztpárt). Az új koalíciós kormány november 3-án átalakult, államminiszteri kabinet jött létre, benne mind a négy pártból két-két emberrel. Átalakultak a fegyveres erők is, amikor minden fegyveres testületet, nevezetesen a hadsereget, a rendőrséget, a határőrséget és a nemzetőrséget a stabilitás eléréséig egységes parancsnokság alá, a Forradalmi Karhatalmi Bizottság hatáskörébe rendelték. A honvédelmi miniszter Maléter Pál lett.

A forradalom győzelmi szakaszában a tömegek biztosságuk és megnyugvásuk érdekében a korábbi hét év politikai elnyomásának és rémuralmának legfőbb szimbólumát, a kommunista pártszékházat is birtokba akarták venni. Így október 30-án megindult a Köztársaság téren lévő szimbolikus épület ostroma. A pártszékház bevétele során összesen 24 olyan embert is meglincseltek, akikről úgy tudták, hogy a gyűlölt ÁVH-nak dolgoznak. Jelentősen hevítette az indulatokat, hogy a tömeg azt hitte, a székház és a tér alatt titkos politikai börtönrendszer van, ahol ismeretlen körülmények közt elhurcolt embereket tartanak fogva. Bár ez a hír hamisnak bizonyult, a lakosság megnyugodott a győzelem betetőzésének tartott ostrom után.

(folytatjuk)

HARMAT ÁRPÁD PÉTER
– történelemcikkek.hu (2015)

Jsten élteszen, Pista bácsi!

Szeretettel köszöntjük *id. Seps Istvánt*, a radnótfáji református gyülekezet tagját – mindannyiunk Pista bácsiját – 97. születésnapja alkalmából. Egészséget, boldogságot és sok-sok szeretetet kívánunk családjá és közösségünk körében!

*Nem fontos, hogy hány gyertya van a tortádon,
Nem fontos, hogy hányszor múlt el a karácsony,
Csak az fontos, hidd el, és ez hoz majd diadalt:
Maradj a szívedben örökké fiatal.
Légy vidám mindig, amíg csak lehet,
Szeretteid mindig legyenek ott Veled!*

*Legyen az életed olyan, mint szeretnéd,
Tegyél meg mindent, mit igazán szeretnél,
Ha kell majd segítség, jönnék a barátok,
Sok boldog születésnapot kívánok!*

**A RADNÓTFÁJAI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG
A SZÁSZRÉGEN ÉS VIDÉKE SZERKESZTŐSÉGE**

Lapohos András emlékére

A Szászrégen és Vidéke augusztusi számában még riportot közöltünk Makkay József (Erdélyi Napló) tollából Lapohos Andrásal. Akkor nem is sejtettük, hogy ez lesz az utolsó beszélgetés a tanár úrral. Búcsúunk most mi is tőle – a Szászrégen és Vidéke volt és jelenlegi szerkesztői, olvasói –, bú-

csúzzunk attól az embertől, akinek mindene volt a falu, a közösség, az iskola. Köszönjük írásait, melyek lapunkban jelentek meg. Áldott legyen az emléked, Tanár Úr!

Az alábbiakban Vetési László *Egy közösségépítő emlékére* című cikkét közöljük, mely az Üzenet szeptemberi számában jelent meg.

Szülőfalujában, a Füzes menti Ördöngösfüzesen augusztus 25-én temették el a 90. életében elhunyt Lapohos András biológia-földrajz szakos tanárt, a helyi iskola volt igazgatóját, múzeumalapítót, közösségépítőt, helytörténészt.

Lapohos András 1928-ban született Ördöngösfüzesen, és a kolozsvári Bolyai Egyetemen végzett tanulmányainak idejét leszámítva egész élete szülőfalujához kötődik. Mindig vonzotta a Mezőség és a Füzes mente tavainak titokzatos világa, de a táj, a mezőségi emberek, tárgyi-szellemi értékeik, templomaik is. Tanári munkája mellett mindig szakított időt arra, hogy maradandót alkosson. 1980-tól diákjaival kezdte el iskolájában a Füzes mente élővilágát összegyűjtő szakszerű és igen gazdag állományú állattani múzeum létrehozását. Diákjai 1982–1985 között két alkalommal díjat és egy nagydíjat nyertek a Pro Natura versenyen. A diákok Zergeboglar csapatának köszönhetően a falu és iskolája – sajátos népi kultúrája, népzeneje mellett – újra ismertté vált a hazai köztudatban. 1997-ben hozta létre a Szülőfalum Alapítványt, és kezdte el az egyházi és szórvány-múzeum építését, melyet 2003-ban avattak fel. Közben értékmentés és adatgyűjtés céljával bejárta a Mezőség falvait, mint előtte a másik jeles mezőségi krónikás, Kövesdi Kiss Ferenc marosvásárhelyi tanár. Erről szóló írásait előbb az Üzenet közölte, majd önálló kötetben is megjelentek *Zúgó harangok üzene-*

2014-ben

te címmel. Mindezek mellett jutott ideje arra is, hogy épp Kövesdi Feri bácsival együtt szívére vegye a Cegével egybeépült Göc majdnem néptelen templomának sorsát, és a mezőpanitiakkal együtt küzdött azért, hogy ez és még számtalan mezőségi templom „tanútemplom” maradjon.

Kezdeményezője és szervezője volt az évente megtartott göci és sajósárvári emlék-istentiszteleteknek, amikor is a környék magyarsága összegyűl egy-egy néptelenül maradt magyar templomban: emlékezni, hálát adni, erőt gyűjteni. Munkásságát több elismerés is kísérte: Füzes menti földije, a jeles író, Wass Albert halála előtt adománnyal támogatta a múzeumépítést, és személyesen neki írt levélben biztatta a Mezőség szolgálatára.

Az idén tavasszal vehette át a magyar kormány elismerő kitüntetését. Temetésén, Sükösd Sándor ördöngösfüzesi lelkész szolgálata után Fodor Zoltán olvasta fel Székely Melindának, a szamosújvári magyar iskola tanárnőjének az emlékeztetését, aki a magyar pedagógusok, civil szervezetek (Tóvidék Egyesület, Téka) nevében búcsúzott, majd a helyi ortodox lelkész méltatta Lapohos András tanári munkásságát.

Áldott legyen Lapohos András tanár közösségépítő emléke, és áldásos mezőségi szolgálatának mindig legyen hozzá hasonló lelkes folytatója!

VETÉSI LÁSZLÓ (Üzenet, 2017. szeptember 15.)

A Szászrégen és Vidéke főtámogatói:

Prodplant Impex Kft., RMDSZ és Communitas Alapítvány.

Támogatók:

**Duda Romulusz (Csíkszereda), Szabó Erzsébet, Ercse Rozália,
Borsos Mária és Csernáttoni József (Szászrégen).**

Köszönjük!

Marosvécsi reformátusok Vizsolyban

A *Vécsi esték* téli előadás-sorozatban már februárban megemlékeztünk a reformáció 500. évfordulójáról. A reformáció nemcsak a hit megújulását jelentette, hanem Isten igéjének anyanyelvi hirdetését is. Ezért a Bibliát mindenki számára érthetően, anyanyelvre kellett fordítani.

Az egyik előadás témája a Bibliát magyar nyelvre való fordítók bemutatása volt, kiváltképpen Károlyi Gáspár munkája, a vizsolyi biblia ismertetése. Az előadás utáni kötetlen beszélgetés során merült fel a kirándulás ötlete, amelynek során elzarándokolunk nemcsak Vizsolyba, hanem a magyar református oktatás és hitélet olyan központjaiba is, mint Sárospatak és Debrecen.

A zarándokút megszervezését a Benkő Mihály és Benkő Tímea lelkész házaspár vállalta magára. A háromnapos utazást anyagilag támogatta az Erdélyi Református Egyházkerület, a Maros Megyei Tanács és a Marosvécsi Református Egyházközség. Alapos szervezőmunka nyomán, augusztus 18-án indult útnak a marosvécsi reformátusok 49 tagú csoportja.

Mivel délután 4 órára már Nyírbátorban vártak, csak a szükséges megállókat iktattuk be.

Zsibón Hőgye Roberto református lelképásztor várt, aki részletesen bemutatta az 1749-ben épített református templomot, szólt a Wesselényi család egykori önzetlen támogatásáról, a mai szórványlét megpróbáltatásairól. A templom előtt a 2004-ben emelt Wesselényi-szobrot fényképeztük, majd a híres zsibói Wesselényi-kastélyt kerestük fel. A gyönyörű késő barokk kastély ajtaja zárva volt ugyan, de az előtte elterülő egykori angolpark ma szakszerűen kiépített és rendben tartott botanikus kert.

A nyírbátori református templom és harangláb

Mivel sietős volt az utunk, a Szilágyságon és Érmelléken áthaladva csak emlékeztetni tudtunk a szurduki, szilágykövesdi, sarmasági udvarházakra, ahol Kemény János, 1648-tól Marosvécs ura, a későbbi fejedelem szívesen tartózkodott. Sarmaságon 2009-ben a fejedelem tiszteletére szobrot emeltek.

Érkávást elhagyva, a figyelmünk Érmindszent felé fordult, ahol Ady Endre, nagy költőnk született. Ebédünket a nevezetes nagykárolyi Károlyi-kastély árnyas parkjában fogyasztottuk el, majd Csanálosnál léptünk át az anyaország területére.

Nyírbátorban már türelmetlenül vártak. A nyugati kapun belépve, elénk tárult az ország legnagyobb református csarnoktemplomának impozáns hálóboltozata. A templomot Báthory István erdélyi vajda 1480-ban kezdte építeni a kenyérmezei győztes csata (1479) emlékére. A templom egyben a Báthoryak temetkezési helye. Megcsodáltuk a törökverő hős életnagyságú, páncélos domborművű szarkofágját. Itt van eltemetve Báthory István országbíró (+1605), de a dicstelen véget ért Báthory Gábor fejedelem is.

Este hatkor már szálláshelyünkre, Nyíregyházára érkeztünk, ahol a Luther Kollégiumban várt a kényelmes szállás és meleg vacsora. A nap fáradalmait az Aquarius élményfürdő termálvizében pihentük ki.

A zarándokút második napján ugyancsak zsúfolt program várt reánk. Tíz órakor a sárospataki Rákóczi-vár bejáratához érkeztünk.

A Lorántffy Zsuzsánna által építtetett, csodálatos reneszánsz loggián át léptünk a Rákóczi-múzeum termeibe. A korabeli bútortzat, berendezési tárgyak, ruházat, dísz tárgyak meggyőztek arról, hogy az egyébként puritán szemléletű fejedelmi pár tudott rangjának megfelelő, kényelmes lakhelyet fenntartani.

Déli tizenkét órakor már a Sárospataki Református Kollégium előcsarnokában voltunk, ahol megtekintettük az ősi iskola történetét szemléltető domborműveket. Az idegenvezető bevezetett a kollégium Pollack Mihály által tervezett nagykönyvtárába, ahol részletes beszámolót hallgattunk az iskola történetéről, a könyvtár ritkaságairól. Az iskolát a várépítő Perényi Péter alapította 1531-ben. A református tanintézet a Rákóczi fejedelmi pár idejében élte fénykorát. A már özvegy Lorántffy Zsuzsánna Sárospatakra hívta a kor legnagyobb pedagógusát, Jan Amos Comeniust, aki modern pedagógiai elveket valósított meg a kollégiumban. Az ellenreformáció során a kollégi-

um tanárai és diákjai Gyulafehérváron kaptak menedéket, majd 1717-ben a marosvásárhelyi iskola fogadta be a menekülteket. Anyaországi viszonylatban a sárospataki kollégium azt a szerepet töltötte be a református oktatás terén, mint a nagyenyedi Bethlen Kollégium Erdélyben. Itt tanult Csokonai Vitéz Mihály, Kazinczy Ferenc, Kossuth Lajos, Móricz Zsigmond. A nagykönyvtár közel 450.000 kötetel rendelkezik, köztük számos ritkasággal.

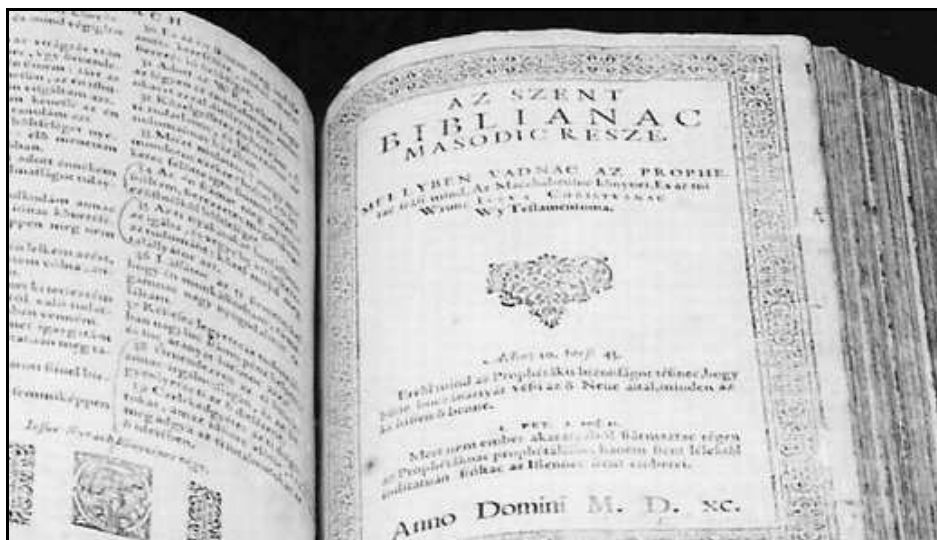
Sárospatakot elhagyva, a zempléni hegyek közt megbúvó Gönc és Vizsoly felé indulunk.

Göncön 1890-ben emeltek szobrot Károlyi Gáspárnak a református templom kertjében. A bibliafordításba mélyedő Károlyi szobra előtt emlékeztünk munkásságára. 1529 körül született Nagykárolyban. 1556-ban a wittenbergi egyetem hallgatója, 1563-tól gönci református prédikátor. Később a Kassa-völgyi református egyházmegye szeniora. 1586-ban kezdte el hat lelkész társaság segítségével a Biblia fordítását. Munkáját Rákóczi Zsigmond, későbbi erdélyi fejedelem is támogatta. A nyomtatást 1589. február 18-án kezdték el Vizsolyban, és 1590. július 2-án fejezték be, Mantskovits Bálint nyomdász segítségével. Ez volt az első teljes magyar nyelvű Biblia.

A gönci megemlékezést Reményik Sándor *A fordító* című versének elmondása követte Oroian Hajnalka és Medve Noémi Nóra előadásában. A rövid ünnepséget a Károlyi-szobor megkoszorúzása tette emlékezetessé. A Marosvécsi Református Egyházközség nevében Benkő Mihály lelképásztor és Bartha Jenő gondnok helyezte el a kegyelet koszorúját.

Utunk fénypontja kétségkívül a Vizsolyi Biblia Látogatóközpont megtekintése volt. A vizsolyi létesítmény ma minden turisztikai igényt kielégít. A 2013-ban berendezett Bibliás Könyvesház egyben a fogadó épület is. A 2015-ben megnyílt Mantskovits Bálint Nyomtatásközpont a korabeli nyomdászat technikai körülményeit interaktív módon szemlélteti. A nyomtatáshoz szükséges papírt Lengyelországból szereztek be, cserébe tokaj-hegyaljai bort adtak. A borkészítést és kereskedelmet is igen ötletes tárlatok mutatják be.

A vizsolyi templomba lépve megismertük ennek történetét. Az Árpád-kori templom szentélye már 1220 előtt állt. Később a ma is álló hajóval és toronnyal bővítették. Az 1940-ben elkezdett templomrenoválási munkálatok során freskónyomokra bukkantak, amelyeket csak a későbbi években tudtak szakszerűen

A vizsolyi biblia

restaurálni. Az északi falon megtaláljuk az Erdélyben is oly népszerű Szent László-legenda faliképeit is. A szószékkel szembeni felirat figyelmezteti a zarándokokat: „Quid hic stas/ si non oras rotius/ exi foras” (Ki itt állsz és nem imádkozol, fordulj meg és menj ki!) Az élmények feszültségét kellemesen oldotta a tarcali Páll-pincészetben megejtett, bőrkostolással egybekötött beszélgetés.

A napot a vacsora után templomlátogatás zárta. A nyíregyházi evangélikus templomot Laborci Géza lelképásztor mutatta be. Károlyi gróf 1752-ben szlovák enangélikusokat telepített a városba, akik sok viszontagság után 1784–1786-ban megépítették az ország harmadik legnagyobb evangélikus templomát. Harmadnap ebben a lenyűgöző barokk templomban hallgattunk istentiszteletet.

Ezt követően a magyar reformátusok kiemelkedő központjának számító Debrecenbe utaztunk. A nagytemplom előtt Benkő Mihály lelképásztor ismertette az ország legnagyobb református templomának történetét. A mai templomépület helyén gótikus csarnoktemplom emelkedett. A gyakori tűzvészek és ellenséges támadások súlyosan megrongálták az épületet. Az 1802-es tűzvész után új templomot kellett emelni. Péchy Mihály tervei alapján 1823-ra készült el a mai klasszicista stílusú templom. Ebben hirdették ki 1849. április 14-én a függetlenségi nyilatkozatot és a Habsburg-ház trónfosztását. Kossuth széke a mai napig megtekinthető a templomban.

A már zuhogó esőben szemügyre vettük a nevezetes emlékoszlopot, amelyet 1895-ben emeltek az 1675-ben hitükért gályarabságra ítélt protestáns lelkészek emlékére.

Innen már hazaindultunk. Fáradtan, de lelkileg feltöltődve, késő este érkeztünk meg Marosvécsre.

Szászrégeni Ezüstgyopár díjasok

A Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége országos elnöksége több évtizedes oktató-nevelő munkájuk elismeréséül két-évente Ezüstgyopár díjjal jutalmazza azokat a pedagógusokat, akiknek életpályája példaértékű, munkásságuk maradandó értéket teremtett. Az RMPSZ megyei és körzeti elnökeinek javaslatára az elismerést olyan Romániában élő pedagógusok kap-

hatják meg, akiknek kiemelkedő tevékenysége a romániai magyar közoktatás megmaradását, fejlesztését, az anyanyelvű kulturális örökség megtartását szolgálta, s ezáltal hozzájárultak nemzeti értékeink megmaradásához. A díj emlékéremből és díszoklevélből áll. Idén városunk három pedagógusa vehette át e magas rangú szakmai kitüntetést.

DÉNES MÁRIA MAGDOLNA

„Ez a legtöbb. A vidám szív. A laza lelki tartás. Az embernek az a legfőbb bölcsessége, hogy nem aggodalmaskodik, mert tudja, hogy mindennek oka van, és erejét olyan világból kapja, ahol nincs aggodalom.” (Müller Péter)

Dénes Mária Magdolna Szászrégenben született 1956. február 22-én. Itt jár iskolába, és a 2-es számú líceumban érettségizett. Tanulmányait a marosvásárhelyi felsőfokú technológiai és oktatási intézetben, a műszaki pedagógia fakultás filológia karán folytatta, román-magyar szakon.

Pályakezdként előbb a 4-es számú általános iskolában tanított Szászrégenben, 1990-tól az 1-es és 3-as számúban, majd a Petru Maior Iskolaközpontban. Jelenleg is itt tevékenykedik, román nyelvet és irodalmat tanít magyar ajkú diákoknak, miközben magyarságuk vállalására és megőrzésére neveli őket.

Elsősorban kollégaként ismertem meg. Olyan kollégaként, aki úgy tanította meg a magyar diáknak a román nyelvet, hogy azzal később helytálljon és boldoguljon. Mindenki tudta és tudja környezetében, hogy az ismereteket oly módon képes elsajátíttatni, hogy egyetlen szülő sem kell azért aggodalmaskodjon, hogy mi lesz a gyerekével a vizsgán. Mert aki nála tanult és bizonyított, az a vizsgán is helytállt.

Kapcsolatunk azáltal fűződött szorosabbra, hogy alsó tagozatos munkámnak további fáklyalángjává vált. Már az első években igyekszik megismerni közös gyerekeinket, és érdeklődéssel kíséri fejlődésüket. V. osztálytól – osztályfőnökként – tovább neveli és formálja a közösséget, miközben maximálisan odafigyel a rábízottakra. Nagyszerű érzéssel kezeli a diákkonfliktusokat, és megszünteti a viszályokat. Önállóságra, éberségre, határozottságra neveli diákjait. Lelkükbe csempészi gazdag magyar irodalmunk jótékony, lélekformáló gondolatait. Hitre, helytállásra, őszinteségre, felvállalásra, szociális érzékenységre ad példát.

Évekkel ezelőtt létrehozta a Rosszcsontok diákszínjátszó csoportot, melyből egyetlen diákot sem zárt ki – még ha kevesebb tehetséggel is alakított. Így a tagok száma 18-20 minden évben. Szövegkönyveket írt át, hogy mindenkinek legyen néhány mondata. Kitűnő előadásaival a Rosszcsontok minden évben jelen volt Erdőszentgyörgyön az erdélyi műkedvelő színjátszók éves fesztiválján, melyet a Hagyományos Kultúra és Művészeti Oktatás Maros Megyei Központja szervezett. Legutóbbi részvételük során a Rosszcsontok a legjobbnak bizonyult a zsűri értékelése szerint, minekutána „Jócsontok”-ra kellene a nevét változtatni. A csoport vezetője, Dénes Mária Magdolna tanárnő pedig a legjobb koreográfiáért

kapott elismerést. Éves rendszerességgel részt vesznek a Sepsiszentgyörgyön szervezett országos magyar diákszínjátsszók versenyén, ahonnan mindig az első három díj valamelyikével térnek haza. 2016-ban első díjat kaptak. Emellett számos egyéni alakítási díjat is.

Neveltjei tudják: ahhoz, hogy a Rosszcsontokban szerepelhessenek, előbb iskolai kötelességeiknek kell eleget tenniük. Szigorúságáért tehát nincs neheztlés.

A diákok és tanárkollégák szeretik. Ő az az ember, aki rengeteget dolgozik, szinte állandóan az iskolában van, nevel, szervez, meghallgat, vigasztal, bátorít és újrakezdésre sarkall. Fáradhatatlan helytállásáért, szakmai feddhetetlenségéért, példaértékű emberségéért, őszinte baráti és kollegiális magatartásáért, letisztult, hittel átitatott lelkületéért közössége méltónak tartja e díjra.

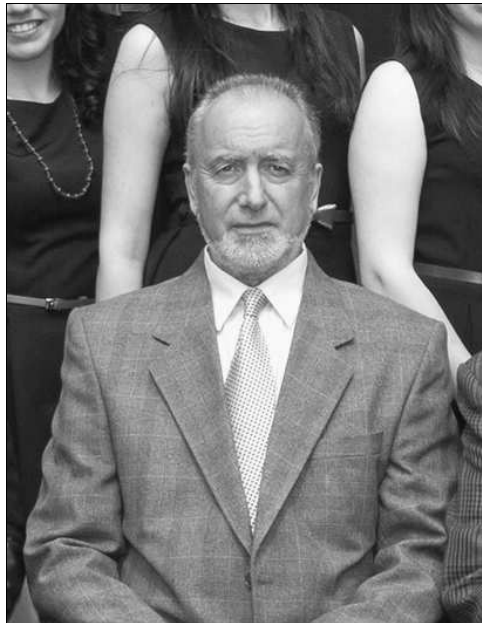
KISS-MIKI MELINDA

BÖJTE ANDOR VILMOS

„Az oktatás nem egy tartály megtöltése, hanem a tűz meggyújtása.”

(William Butler Yeats)

Böjte Andor Vilmos a szászrégeni tanári közösség kiemelkedő, majdnem legendás, köztiszteletnek örvendő fizika szakos tanára. 1951. november 25-én született Alsóbölkényben. Tanulmányait szülőfalujában kezdte, majd a szászrégeni 1-es Számú Ipari Líceum diákja lett. Itt döntötte el, hogy fizikatanár lesz, és sikeresen felvételizett a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem fizika szakára. Az egyetemistaévek alatt példaképe Gábos Zoltán dékán volt, aki beleoltotta nemcsak a szaktudást, de a diákokkal való közeli, emberséges kapcsolatok kiépítésének, ápolásának fontosságát is. Vallja, hogy minden embernek megvan a küldetése élete során, ha csak homokszemként is, de valójában része egy nagy egésznek. Az egyetemi évek után tanárként került vissza abba a líceumba, ahol korábban diák volt. A fizikát nagy elkötelezettséggel, szakértelemmel tanította, az orvosi egyetemre felvételizők dolgozatait éveken át javította. 1990-től annak az oktatási

táplálékot, hogy az épít vagy rombol benne, már az ő felelőssége.”

A Petru Maior Liceum pedagógusai, úgy gondoljuk, hogy nevével és jellemével, kitartó, következetes, tisztességes és több mint négy évtizedes munkásságával, melyet magyar közösségünk épüléséért végzett, méltán megérdemli az Ezüstgyopár díjat.

KISS DANIELA, BARTHA KINGA-ANDREA

REICHEMBERGER ILDIKÓ

Reichemberger Ildikó 1952. szeptember 8-án született Gyergyóban, Hargita megyében. Gyermekkorát Hollóban és Miskolcon töltötte, majd tanulmányait a borszéki iskolában és Miskolcon folytatta a 60-as években. 1966 és 1970 között a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum reál szakára járt, majd 1971-től 1975-ig a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem marosvásárhelyi kirendeltségének egyetemi hallgatója magyar–román szakon. Egyetemi éve után Moldvába helyezték ki, Drăguşeni-be, ahol egy évharmadot töltött. Ez idő alatt elindította a település színházi életét, sőt az előadott darabokkal or-

szágos versenyre is sikerült eljutniuk. Drăguşeni-ből Bélborba került a kisegítő iskolába. 1979-től Borszéken tanított több mint 20 évet. Színjátsszó csoportot alapított, amivel sikeresen összefogta a helyi ifjúságot. Kilenc évig szervezte és ápolta a fonyódi iskolával a testvériskolai kapcsolatot. Író-olvasó találkozókat szervezett, a kor híres íróit, költőit sikerült Borszékra hívnia, többek közt Kányádi Sándort. 1999-től Szászrégenbe költözött, 2000-től 2011-ig a szászrégeni Alexandru Ceuşianu Általános Iskola aligazgatója volt.

Egész pedagógusi életpályáját a gyermekközpontú nevelés és oktatás, ezen belül a tehetségekkel való

foglalkozás, az új és korszerű módszerek, megoldások keresése és megvalósítása szötte át. Korszerű ismereteit és gazdag élettapasztalatát beépítette a tanításba, a tehetséggondozásba, szaktanácsadói és szakértői munkájába. Vezetésével az intézményben megvalósult 2004-ben az érdi Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskolával kötött testvériskolai, majd Érd városával a testvérvárosi kapcsolat, melynek ötletgazdája és kivitelezője volt. 2003-tól alapító tagként részt vesz a Gellért Dávid nemzetközi verseny megszervezésében. Aligazgatói megbízatása alatt világbanki alapokból korszerűsítették az Alexandru Ceuşianu Általános Iskolát. Pedagógusi pályája alatt rendszeresen részt vett diákjaival különböző versenyeken, melyekről a tanulók mindig kitüntetésekkel tértek vissza. Szakmai ismereteit, tapasztalatait igyekszik átadni kollégáinak is: belső továbbképzések tartása mellett munkaközösség-vezetőként, módszertani irányítóként sokat tett, tesz a pedagógiai folyamatok jobbításáért.

Mint tanár és osztályfőnök Reichemberger Ildikó elsődleges feladatának tartotta a tanulók szakmai és erkölcsi felkészítését. A helyi pedagógustársadalomban nevét ismerik és elismerik, városunk közoktatásának meghatározó tagja.

DÉNES JÓZSEF

Köszönjük, Magdi néni! Köszönjük, Erdőszentgyörgy!

Huszonöt esztendő. Hosszú idő egy ember életében is.

Sokszor feltettem magamnak azt a kérdést: mi szükséges ahhoz, hogy valami működjön ennyi ideig, sőt még tovább is? Kerestem a választ, s talán néhányat kaptam is. Nem feltétlenül az erdőszentgyörgyi példára gondolok, hanem csak úgy általában.

Elsősorban *szeretet*. Szeretet a közösség, a színjátszás, a magyarság iránt.

Kitartás. Kitartás akkor is, ha kevés az anyagi támogatás, ha az egészség gyengül, ha néha azt mondjuk, hogy most már elég volt, folytassa valaki más – de ismét újrakezdjük.

És a *közösség*. A közösség, mely támogat, biztat, érzem, hogy mellettem van jóban-rosszban. Segít, kiáll mellettem.

És még szükség van valakire. Az *emberre*. Arra az emberre, aki mindezeket megteremti, összefogja és dédelgeti, mint saját gyerekeit.

És ez a valaki *Kovrig Magdi* néni. A „gyerekei” pedig: a huszonöt Kis-Küküllő menti műkedvelő

színjátszó találkozó. Sok élményben volt részem műkevelő színjátszóként, és később csoportvezetőként. Volt amikor meleg őszi idő fogadott Erdőszentgyörgyön, és volt amikor kétarasnyi hó és fagy. De mindig éreztem a házigazdák szeretetét, a lélek melegségét. Sok nagyszerű embert ismertem meg. Nagy Gábort, a celldömölki Soltis Lajos színház vezetőjét, Kocsis Tünde rendezőt Kolozsvárról, Koszta Gabriella művésznőt Marosvásárhelyről, Válik Istvánt Gyöngyösről és a feledhetetlen emlékü Solténszky Tibor rendezőt, rádiós szakembert Budapestről – hogy csak néhányuk nevét említsem.

Köszönjük, Erdőszentgyörgy!

Köszönjük, Magdi néni, ezt a huszonöt évet!

Köszönöm a Szászrégeni Népszínház Kemény János Társulata és a Csim-Bumm ifjúsági és gyermekszínjátszó csoport nevében.

FÁBIÁN ANDRÁS-GYÖRGY,
a szászrégeni Kemény János Társulat és a Csim-Bumm csoportvezetője

Marosvécsi nyugdíjasok a felhők között

Az elmúlt tíz évben a marosvécsi nyugdíjasok bebarangolták Erdélyt és környékét. Voltak Máramarosban, a Székelyföldön, Brassó környékén, Bukovinában és még számos híres és nevezetes helyet, környéket tekintettek meg.

Az idén, a 11. alkalommal, magasabbra emelték a mércét a szervezők: nem akárhova, a felhők közé vitték el a marosvécsi nyugdíjasokat egy kétnapos kirándulás keretében. Ez alkalommal jómagam is részt vettem a kiránduláson.

Első nap Meggyes felé vezetett utunk, ahol rövid séta után a Fogarasi-havasok felé tartottunk. Nem nehéz kitalálni, hogy „a világ legjobb útja”-nak nevezett Transzfogaras volt a célunk, illetve a hegyek között kanyargó út legmagasabb pontja mellett megbújó Bilea- (Bâlea-) tó. Lenyűgöző volt ez az útszakasz, amelynek a megépítése nem kis emberi munkába (és néha áldozatba) került, ám aki

végigment rajta, még ha itt-ott félt is kitekinteni a jármű ablakán, elmondhatja, hogy hegyet mászott, valamint azt is, hogy ebéd közben alkalma volt a felhők között „lebegni”, relaxálni.

Éjszakára a hegyek lábánál szálltunk meg, hogy a kimerítő „hegymászás” után megpihenjünk. Reggel továbbindultunk, a helyi történelem és mondavilág két fontos szimbólumát látogattuk meg: a Manole mester által épített nagyon látványos kolostort Argyasudvarhelyen (Curtea de Argeș), ahol az árnyékos, gondozott parkban sétálni igencsak kellemes volt, valamint délidőben megérkeztünk a népszerű Cozia kolostorhoz, ahova Havasalföld egykori uralkodóját, Mircea cel Bătrânt temették. Hazafelé jövet a természet kedvelői a festői Olt völgyét csodálhatták. Maros megyébe érve, rövid fürdés-pihenés után estére érkeztünk haza, élményekkel a tarsolyunkban.

Akárcsak az elmúlt években, az ideai kirándulás megszervezéséért és lebonyolításáért is hálásak vagyunk Kun László tanár úrnak, aki pontos, naprakész információkkal ismertette az utunk közben érintett településeket és látványosságokat, valamint egyéb szervezési ügyekben is hatékonyan járt el. Ezeket a marosvécsi nyugdíjasoknak szervezett kirándulásokat néhai Gorbai István kezdeményezte, két éve azonban felesége Kun László tanár úr segítségével bonyolította le őket.

Bizonyára sokak nevében elmondhatom, hogy lenyűgöző volt az idéni fő célpont, a transzfogarasi út, ami nem biztos, hogy túlszárnyalható lesz az elkövetkezendő években, de ez a jövő titka, hiszen országunkban rengeteg a természeti és kulturális látnivaló.

KOVÁCS G. MELINDA

Kis osztálytalálkozó

Népes társaságból
visszamaradt resztlí,
egy-két vizsgán, próbán
tán még át kell esni?
Vállalja a próbát
– nem lesz abból hátrány –,
szívét adja hozzá
három fiú, hét lány.
Hiányzik éppen húsz
(itt lehetne három),
a többi átlépett
a végső határon.

Mégis, ünnep van ma,
száműzve gond, bánat,
testünk, lekünk, szívünk
csak holnaptól fájhat.
Így van ez évente,
s ha múltat idézünk,

nem kell megszólalnunk,
csak egymásra néznünk.
Múlt, jelen és jövő
bősz triumvirátus,
későn ébredünk rá:
egyikük sem mágus.
Osztogat ezt, amaszt,
sorba, egyik, másik,
közben az életünk

gyakran ázik-fázik.
Ázottak, fázottak
távoztak egyenként.
Sors, vagy Uramisten,
sok az a tizenhét!

Nézzétek feleim,
majd' félig a pohár,
minek örüljünk hát?
Eltaláljuk, talán.
Maradjon a szintje,
jöjjön új vasárnap,
jövőre várjuk még
a hiányzó hármat.
Együtt lépünk tovább,
amíg tart a sétány...
Végigsétál rajta
három fiú, tíz lány.

NÉMETH JÁNOS

Hiszek az igehirdetésben...

Bernády György néhai polgármester álmai közt helye lehetett volna a mai nap eseményének. Nem tudom, városépítő reformpolgármesterünk álmodott-e a jövőről, de a mai napon a „szabad királyi város polgárainak sorába felvételét” édesapjától örökölt, elkötelezett szeretettel számtalanszor emlegetett Erdélyországának négy egyházmegyéjéből több mint száz lelképásztor töltötte meg a marosvásárhelyi Közművelődési Palota kistermét. Szabó László felsővárosi lelkész köszöntésében elhangzott az a történelmi akkord is, amellyel, Steinbach József dunántúli református püspököt köszöntve, időbe és térbe helyezte az alkalmat – a négy egyházmegye közös lelkészértekezletét. Vanak országok, országokban városok, városokban házak, házakban termek, amelyeknek lelkülete van. Ilyen helyen voltunk ma együtt, Veress László maroszentkirályi lelkész kolléga áhítatával kezdve, hallgatni a prófécia – Ézsaiás évszázadokon átívelő üzenetét az igehirdetésről –, amely korai és kései esőhöz hasonlóan öntözi meg a lélek égtájjait (Ézsaiás 55:10).

Steinbach József püspök előadását hallgatva, az empirikus homiletika vívmányai és munkamódszere az igehirdetés definíciójának meghatározásakor Ravasz László már-már költői értelmezésében szelídült szívhez szólóan megragadóvá. Számomra az előadás mondanivalóját összefoglaló kiemelkedő és felejthetetlen mondat: „(az igehirdető)... a textus uralkodó gondolatát megragadva, a szituáció egzisztenciális parancsának engedve – zengje a hely és az idő egyetlen lehetséges énekét” (Ravasz László).

Hát igen, ez lenne a feladatunk. Ott voltunk az öt-száz éves reformációnk megünneplésének emlékeivel és zajló időszerűségével mint távoli kis falvak lelképásztorai, ahol két-három embernek hirdetett igehirdetésünk mint pislákoló gyertyaláng szeretne lelki meleget adni a nagybetűs Lélek tüzeinek kis részeként. De ott voltunk mint nagyvárosi lelkészek, esperesek vagy éppen püspök. Mégis egyformának éreztük magunkat egymáshoz viszonyítva, a szolgálat eszköz mivoltának értelmében. Feltevődött a kérdés az előadásban: kell-e nekünk az igehirdetés reformja? Szükség van-e egyáltalán erre? Miről beszélünk? Ki az – a mai világban önmaga érvényesüléséért rohanó emberként –, akinek szívügye lenne a hogyan, a miként? Hogy mit és hogyan mond vasárnap a szószékből a papja... Már az is öröm (nekünk, lelkészeknek), ha eljön a templomba, ha érdeklő egyáltalán. Magunkról magunknak beszélő egyházzá lettünk? Hol a disztribúció vágyának reformátori lendülete? Hiszen az igehirdetés prófécia: „Így szól az Úr...” Aszimmetrikus, mert egyirányú. Mindig Istentől jön. Igaz – rajtunk keresztül. De hová lett az apostol által oly rég megfogalmazott „mindenkinek mindenévé lettem...” (1Kor. 9r) típusú alkalmazkodókészség az igehirdetés sikerének érdekében? Szeretni az Igét, szeretni az embert – azt, akinek prédikálok –, nagyon szeretni, minden fogyatkozása és ellenségessége ellenére is az „Uram, bocsáss meg nekik” lelkületével, és szeretni Krisztust. Koherens lenni önmagammal és a saját lelkemmel. Ezek lennének a feladatok, hogy hiteles lehessenek, mint Isten választott emberei, a prófé-

Steinbach József dunántúli püspök

ták. Még ha sokszor vonakodva, mint Jónás, színből vagy szívből, de mindenképp igen. Hiszünk az igehirdetésben. Nem a szóban, hanem az Ő szavában. Nem a lélek erejében, hanem a mindenkinek mindenné váló legkisebb Lelkének erejében, a mindenkinek szolgává váló Krisztus Lelkének hatalmában. Ötszáz évvel a reformáció után. Milyen hosszú idő az életem számára, és milyen rövid a csillagévek óráján. Milliós fényév távolságban pislákoló, már csak fényükben élő hajdani csillagokként intenek és tanítanak őseink, a reformátorok és azok, akik hittek valamilyen, ami több mint mindaz, amit látunk és megtapasztalunk. Ami több mint az „empirikus homiletika”, és más, mint minden prakszis. Ami nem exegézis, hanem reveláció, feltárás, valóság. Több mint valóság. Új világunk kiterjesztett valósága (lásd: Augmented Reality – AR), a virtuális valóság (lásd: Virtual Reality – VR) helyett. Valami, ami több mint empirizmus. Elvégeztetett. A hegyről lefelé jövet nem akarunk „hatni”, csak elmondjuk, mert „másképp nem tehetünk...” Amiben hinnünk kizárólagos szükségletünké kell hogy váljon.

Sok gondolat van még, amit érdemes lenne leírni. De most nem az a célom, hogy az előadást újra leírjam, az kész volt, ott, amikor elhangzott. Ahogy az igehirdetés sem lehet soha teljesen kész, csak a szószéken, mikor születik. De a szülőnek felelőssége van születendő gyermeke iránt. És ez ma egy fokkal erő-

sebben tudatosult bennünk, lelkipásztorokban, eseperekben, igehirdetőkben.

Hozzászólások között és elhangzó feleletek alatt néha megszólalt a városháza toronyórája, hogy az időt kondítva felettünk, az együttlét örömeinek mulandóságára is figyelmeztessen. Jó volt egy térben, egy időben lennünk. A továbblépés szükségességének jól ismert érzésével, de feltöltődve távoztam. Köszönet a szervezőknek, és köszönet

az előadónak, valamint azoknak, akik eljöttek, hogy a „végtelen falban” jelen lévő téglaként, vagy drótként, „min üzenet megy végig”, tovább vigyék az igehirdetés korszerűsítésének halaszthatatlan szándékát. Hogy ne a „falaknak”, ne csak önmagunknak, hanem „minden népeknek” prédikálhassunk. Hiszek az igehirdetésben.

SZÉKELY LEVENTE TOLDALAGI LELKIPÁSZTOR

Protestáns napok Szászrégenben

Október 27-e és 31-e között a szászrégeni, a magyarrégeni, a radnótfajai református és a szászrégeni szász evangélikus egyházközség közös rendezvényére került sor a protestáns napok keretében.

Október 27-én, pénteken délután dr. Papp György, a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet tanára tartott előadást *A reformáció kulcsszava: Egyedül/Sola* címen a radnótfajai új templomban. Ugyanitt megtekinthettük az 1956-os eseményeket ábrázoló fotókiállítást, mely lehetőséget teremtett egy kötetlen beszélgetésre is az 56-os eseményekről.

28-án, szombaton délután dr. Papp György előadásának a II. része zajlott a magyarrégeni református templomban.

29-én, vasárnap a megszokott időpontokban került sor az

istentiszteletekre. Délután 5 órától kortárs ifjúsági zenés áhítatnak adott otthont a szászrégeni református templom. Dicsőítő szolgálatot végzett a Sófár zenekar és a TesóOK zenekar.

30-án, hétfőn délután Bruno Frönlich szász evangélikus esperes *Solus Christus* című előadását hallgathatták meg a hívek az evangélikus templomban.

31-én, kedden délután úrvacsoraosztással egybekötött ünnepi istentiszteletre került sor a szászrégeni református templomban. Igét hirdetett nt. Demeter József ny. református lelkipásztor.

SZERK.

Képzőművészeti kiállítás Magyarrégenben

A reformáció 500. évfordulója alkalmából október 26-án képzőművészeti kiállításra került sor a magyarrégeni református templom tanácstermében. Baróthi Ádám, Jorga Ferenc, Csupán Eduárd, Bartha Lehel, Réman Melinda, Kalabér Tímea és Török Abigél alkotásaiból tettek közszemlére.

A jelenlevőket a házigazda Bíró Sándor lelkipásztor köszöntötte, aki röviden ismertette a reformáció körülményeit és hatását az akkori emberek életére.

Csupán Eduárd bemutatatta a jelen levő képzőművészeket, nem feledkezve meg id. Jorga Ferencről sem, akinek munkái fellelhetők a parókia

területén. Továbbá méltatta a kiállított műveket és ismertette az egyes felhasznált technikákat. Csupán Eduárd alkotásait Baróthi Ádám képzőművész mutatta be.

A kiállított művek tartalmukban és formájukban a reformáció személyiségeit és jeles eseményeit tárták a szép számban megjelent látogatók elé.

A tárlatnyitó hangulatát – Ady Endre megzenésített verseivel – Szabó Előd és Géczy Jancsi zenes mozzanatai tették feledhetetlenné.

Örvendetes, hogy a kiállításon az idősebb generáció mellett ígéretes fiatal tehetségek is megmutakoztak.

FÁBIÁN GIZELLA

A kicsilány, a jóval későbbi idős kertészmérnökné asszony szülői házában, s abban a valamelyik időben, még nem volt televízió. A rádiót is egy cipónagy doboz, hangszóró helyettesítette a házban, amott a mosogató fölött a falon, abból pedig városközponti program hullámmozott egész nap, ha tetszett, ha nem. Persze, ki meg be lehetett kapcsolni azt a kütyüt egyszerűen. Hozzányúlhatott Anyuka, s hozzányúlhattak a nagyobb testvérek is, a fiúk meg a lányok, a kicsilány azonban nem, s csak azért, mert hokedli nélkül nem érte el a kapcsolót. De hát őt nem is érdekelt olyan nagyon az az egész micsoda. Ha úgy volt, hogy könnyűzene szólt a hangszóródobozból, azt szerette, azt figyelgette. A hallgatókat, azokat az

Anyuka kedvéért tűrte el. Más műsor idején igencsak kedve lett volna oda-csapni valamit ahhoz a dobozhoz, hogy elhallgattassa. A blabla ez meg az idegesítette. Olyankor vattával dugta be mindkét fülét, vagy kivonult a gyümölcsfák alá. Egyszer aztán egy kellemes zene nyomán, s nem csak úgy véletlenül, rákérdezett a közepső nővére: mit mondtál? Azt mondtam, hogy baletzene, szólt a kedves válasz. Majd a testvéri kiegészítés: baletzene a Hófehérkéből. Jól van. Sokszor mesélte el már Anyuka az ő kicsilányának a Hófehérkét. Valami balettről azonban sohase szólt egy szót se, pontosabban: kicsileány nem tudott róla. Kérlek, hogy most csak a balettről mesélj! Ezt kérte a kicsilány egyik este Anyukától a paplan alatt. Anyuka pedig mesélt. Nem sokat, de, amit tudott, azt mindent elmondott lányának a balettről.

A kicsi leánykák, a szomszédok, de csak ők, mert kicsi fiúk nem voltak köztük, s a nagyok nem álltak oda, mindennap játszottak valamit csapatban. Ha rossz idő volt, dörgött, villámlott, fújt a szél, eső esett, hó hullott, akkor bent a házban töltötték az időt. A legtöbbször kicsilányéknál. Tehénszór labdacskát gurítottak egymásnak tiszta padlón, tiszta szőnyegen, ülve. (A tehén a pajtában volt.) Később apró gumilabdákat, nem kutyának valókat eregettek. Olyankor meleg, finom bundás kenyérral, s ahhoz pecsteával kedveskedett nekik Anyuka. Ha jó idő volt, akkor nagy szabadság, mozgalom, hang volt kicsilányéknál az udvaron, a gyümölcsöskertben vagy a pajtában. Az udvaron kifulladásig seregfoyasztózott a lánycsapat. Vagy röplabdázott csak úgy körben állva pattogó, babos labdával. A gyümölcsöskertben sokféle almát, körtét, szilvát kóstolhatott, zsebelhetett, fára mászhatott. A pajtában? Pontosabban: a csűrben mi volt? Hát az most következik.

Azt mondta egyszer kicsilány a társainak egy röplabdaszünetben, hogy tudjátok-e, mit. Balettezzünk! Erre Évának, Gizinek, Emókének, meg Ilusnak

is rögtön az udvar fűvéhez tapadt a lába úgy, mint az ágyás földje a zöldségeskertben a murokhoz. Mi az, hogy balett? Mit tudsz te róla? Ezt Gizi kérdezte. Anyuka mesélt nekem a balettről. Ő a Hófehérkéből tudott, amit tudott. Azt mesélte, hogy balett közben majdnem meztelenek a lányok. Kicsi szoknya, kicsi bugyi, kicsi melltartó van rajtuk. Erősen lábujjhegyen járnak, a lábfejükön valami könnyű cipő van, s közben-közben felemelt kézzel derekat törnek, térdből rogyantanak, magyarázta kicsileány, s folytatta: balettezzünk egyet mi is! Ezek után példát mutatott. Meztláb volt, lábujjhegyre állt. Onnan teljes talpra huppant azonnal, s megint lábujjhegyre emelkedett. Most az egyensúly került bajba, mozdulnia kellett a

Balett a csűrben

lánynak. Oldalt lépett lábujjhegyesen. Megvolt. Akkor aztán melléje lépett Éva, Gizi, Emóke meg Ilus. Együtt próbált balettezni mind a négy a kicsilánnyal. Leste őket valaki? Nem leste őket senki? Erről nem szól a tudomány, ne

hergeljük! (Tudjuk: lesték bizony a gyermekeket a nagyok, a nővérek és a bátyuskák, próbálkoztak bizony ők is a lábujjhegygel, de ki kellett kacagniuk saját magukat.)

Egy kerek hétig se hagyták abba a balettpróbákat a kicsi lányok. A hét végén aztán egyszerre, s a gímbelem, gombolom dallamára képesek voltak lábujjhegyre állni, lépkedni, forogni, derékba törni, kart lendíteni. Úgy! Na és akkor mit ad Isten? Mutassuk meg tudományunkat a mieinknek! Ezt Éva mondta. Mutassuk, csicseregte kicsilány, Gizi, Emóke meg Ilus. Komoly balettművészek voltak ők, nem semmi. Tudták már, hogy öltözet is, színpad is kell a mutatványhoz. Az öltözetet, anyai kézi segédlettel, maguk készítették el maguknak. Fehér papundekliből a cipőt, a szoknyát, de a melltartót is. (Annak nem volt még mit takarnia.) A színpadot? Hát azt a kicsileány bátyai építették fel szakszerűen. Leemelték a csűrkapukat a sarkukról. Kétlábú, mozdulatlan bakokat állítottak a csűr földjére, azokra szegelték a kapukat. Törött deszka volt az egyik kapun. Megragasztották, megszegelték, punktum! Hirdetni lehetett az előadást. Rudi járta körbe az udvart egy nap s két nap alatt. Kéttenyeres szájjal hirdetett.

Akkor, egy vasárnap délután, székeken és padokon, öt édesanyával, négy édesapával, fiú- és leánytestvérrel telt meg kicsileányék füves udvara. Jó volt, hogy olyan sokan jelentek meg, és jó, hogy mind ingyenbérlettel, mert így sokan énekeltek, dúdolták, lálázták a gímbelem, gombolomot. A műsor rövid volt, de akkora sikere, hogy eladdig egyetlen műsornak se volt akkora abban az udvarban. Tapsvihar! Vissza, vissza! Hogy volt? Még egyszer! S miután tényleg megismételték a kicsi lányok a Hófehérkét

többször is, pirosan és fáradtan csúsztak a csűrkapun lefelé, és futottak az édesanyjuk ölelő karjának neki.

Meghívást máig se kaptak valamelyik szomszéd udvarba. Na de ha kaptak volna, hogyan tehetek

volna eleget egyetlen meghívásnak is, mikor már az ősbemutatón elszakadtak a cipők meg a mell-tartók.

RÉTHY ISTVÁN

Csipkebogyó

Véd a téli megbetegedéstől

A *Rosa caninát*, azaz a csipkebogyót a vadrózsa vitamindús gyümölcsének nevezik, de vannak tájegységek, ahol gypűrózsa vagy ebrózsa néven emlegetik. A vadrózsára, mely a rózsza őse, erdőszélen, mezsgyén, bozótosban és sövényesben, napos pusztákon és töltéseken akadhatunk rá.

Termését már a Krisztus előtti időkben gyógynövényként hasznosították.

Cserjés hegy- és domboldalakon, tölgyesekben, erdővágásokon, erdőszéleken, csatornapartokon, kerítések mellett található.

A Bibliában a csipkebokor Mózes elhivatását jelképezi. A középkorban a lángoló, de el nem égő csipkebokrot Mária jelképének tekintették, aki Isten anyjává lett, és mégis érintetlen maradt. A barokk művészetben az égő csipkebokor a szeplőtelen fogantatás jelképe lett.

A világosrózsaszín virágok júniusban-júliusban nyílnak, lazák, szinte szagtalanok, a törzset és az ágakat durva tüskék borítják. A húsos vacokból keletkezik az éretten fényes, piros csipkebogyó, amelynek belsejében több kőkemény aszmagtermés (mag) található. A magokat szúrós hegyű szőrök – viszketőpor – veszik körül.

A csipkebogyó tartalmaz fajtól függően 200-1700 mg/100 g C-vitamint, 14 g/100 g cukrot, 3,5 g/100 g pektint, 5 g/100 g alma- és citromsavat, 4 g/100 g fehérjét, karotinoidokat, B1-, B2-, E-vitamint és ásványi anyagokat (magnézium stb.).

Gyógyító hatásai

A gyógyászatban frissítő íze, magas C-vitamin- és más (B1-, B2-, K-, P-) vitamin-, valamint ásványianyag- és nyomelemtartalma miatt alkalmazzák. A felaprított és szárított gyümölcsből készült tea élénkítő hatású, nyáron hidegen alkalmas a szomjúság oltására, télen forrón fogyasztandó. A csipkebogyó sok teakeverék alkotórésze, mindenekelőtt azoké, amelyek a nátha megelőzését, az influenzatünetek enyhítését szolgálják.

A csipkebogyótea a C-vitamin-tartalma miatt immunerősítő és roboráló hatású, influenzajárvány esetén megelőzésre, valamint nátha és lázas megbetegedések, gyengeség kiegészítő kezelésére való, magnéziumforrás, enzimaktivátor, gátolja a meszesedést.

Serkenti a mellékvesék és a máj működését. A csipkebogyótea gyenge hashajtóként és vizelethajtóként is ismert, ajánlott vesekő, vesehomok kezelésére

is. Kevésbé ismert, hogy a csipkebogyó főzete külsőleg és belsőleg is jó nehezen gyógyuló sebek, fertőzések kezelésére.

Lázas gyermekeknek ízleni szokott a csipkebogyótea, tisztán vagy mézzel édesítve. Mellékhatást eddig nem tudtak kimutatni. Közkedvelt a túlrett csipkebogyóból készült lekvár (hecsedli), étvágygerjesztő hatású. Egyes vidékeken palacsintát töltenek vele.

Csipkebogyótea:

Két teáskanál csipkebogyót öntsünk le 2,5 dl forrásban lévő vízzel, lefedve hagyjuk állni 15 percig. Ezután szűrjük le. Kicsit savanykás íze van, amit mézzel kitűnően tudunk édesíteni.

Vagy

Ha nem szedtél nyáron vagy ősszel csipkebogyót, vásárolj gyógynövényboltban – lehetőleg ne filteres változatot. Két-három gramm összetört csipkebogyóhúst tegyél egy csészényi hideg vízbe, áztasd benne egy éjszakán át. Reggel szüred le, majd kicsit melegítsd fel, de ne forrald fel. Az így elkészített teát ízesítheted egy kevés mézzel. Napi két-három csészével fogyassz belőle a téli időszakban.

Csipkebogyóbor:

Tíz dkg szárított csipkebogyót öntsünk le 1 liter jó minőségű, száraz vörösborral. Hagyjuk rajta két hétig, majd szűrjük le. Napi két deciliternyi fogyasszunk belőle. Serkenti az emésztést és javítja a vérkeringést.

SZERK.

Forrásanyag: Charlotte Haigh 100 természetes immunerősítő című könyve

Uálasztmányi ülés

Az RMDSZ szászrégeni szervezetének októberi választmányi ülésén a következő napirendi pontok szerepeltek: beszámoló a megyei tanács üléséről, beszámoló a helyi tanácsülésről, a Katalin-bál megszervezése, aláírásgyűjtés a Minority SafePack-kezdemenyezés felhívására, egyebek.

Márk Endre elnök elemezte az októberi 6-i megemlékezést, és elmondta, annak ellenére, hogy színvonalas műsort láthattunk, a részvétel nem volt kielégítő. Kérdés, hogy ezen hogyan lehetne a jövőben javítani.

Az elnöktől megtudtuk, hogy a szászrégeni egyházközségek lelkészeivel való találkozókat rendszeressé kellene tenni, és legalább hat hónaponként tartani megbeszéléseket. A legutóbbi találkozó nagyon jó benyomást keltett.

A Mezőgazdasági Fejlesztési Alap meghirdeti az újabb pályázatokat (proeconomica.ro).

Az országos RMDSZ által benyújtott, a 215-ös törvény változtatását szorgalmazó törvénymódosítás a parlamentben botrányba fulladt (az anyanyelv használatát a közigazgatásban 20%-ról 15%-ra vagy 10%-ra szeretnék volna csökkenteni).

Radnótfáján folyik a körforgalom kialakítása, a munkálatokat a Probicons Kft. végzi. Abafáján felújítják a Margaréta és a Temető utcát.

A városban három helyen (a Petru Maior középiskolánál, a Lucian Blaga középiskolánál és a főtéren) gombbal irányítható jelzőlámpát fognak felszerelni.

Az önkormányzat a Nemzeti Fejlesztési Alaptól, egy új projekt keretében, anyagi támogatást kért a volt Patria mozi felújításához.

Szeptember 1-től új főépítésze van a hivatalnak Birthler Klaus műépítész személyében.

A hivatal 250.000 lejt ad egyházi ingatlanok javítására. A radnótfáji kultúrotthonban működő vendéglő tulajdonosa 70.000 lej támogatást kért az önkormányzattól az épület tatarozására, de ezt a pontot levették a napirendről, megalapozatlanként.

Teodor Beldeanu ortodox lelkész, volt esperes 30 éves tevékenységéért díszoklevelet kapott.

A Katalin-bál november 25-én lesz a Monte-Carlo vendéglőben. A belépő ára 25 lej. Zenél Kocsis Csongor és társai.

FÁBIÁN GIZELLA

Nem vagy egyedül

Európa 47 államában hozzávetőleg 340 történelmi kisebbség él, lélekszámuk meghaladja a 100 milliót. Minden hetedik európai polgár valamely történelmi kisebbség vagy etnikum tagja.

Az Európai Unióban annak 23 hivatalos nyelve mellett hatvannál több regionális vagy kisebbségi nyelvet beszélnek. Az említett nyelveket beszélő polgárok száma 40 millió.

Az Európai Nemzetiségek Föderális Uniója (FUEN) tagjai megkezdték az európai polgári kezdeményezés előkészítését. A projekt az utóbbi évtizedek legfontosabb európai kisebbségi összefogásának eredménye.

A kezdeményezés előkészítésén 2011 óta dolgozik a FUEN, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség, a Dél-tiroli Néppárt és az Európai Kisebbségek Ifjúsági Szervezetének tagjaiból álló munkacsoport.

Kezdeményezésünket a polgári érdekvérvényesítésnek az Európai Unió Lisszaboni Szerződésében megfogalmazott új jogi eszközére alapozzuk. Egy éven

belül egymillió aláírást fogunk összegyűjteni, így az Európai Uniónak aktívan be kell kapcsolódnia az európai kisebbségek helyzetének javításába, illetve a regionális vagy kisebbségi nyelvekről szóló párbeszédbe.

A kezdeményezést benyújtó polgári bizottság tagjai:

– Hans Heinrich Hansen elnök, FUEN, dániai német kisebbség, a bizottság megbízottja, Kelemen Hunor elnök, Romániai Magyar Demokrata Szövetség, a bizottság helyettes megbízottja, Luis Durnwalder kormányzó, Dél-Tirol, olaszországi német kisebbség, Karl-Heinz Lambertz miniszterelnök, belgiumi német ajkú közösség, Anke Spoorendonk miniszter, Schleswig-Holstein németországi tartomány, dán kisebbség, Valentin Inzko, az ENSZ bosznia-hercegovinai magas rangú képviselője, a karintiai Szlovén Nemzeti Tanács elnöke, Jannewietske de Vries miniszter, a hollandiai Frízöld tartomány minisztere.

Minority SafePack kisebbségvédelmi kezdeményezésünket szakértők hozzájárulásával dolgoztuk ki. A csomag az európai nemzeti kisebbségek, illetve a regionális és kisebbségi nyelvek védelmét és népszerűsítését célzó intézkedéseket és jogszabályokat tartalmaz.

Az eszköz az Európai Unióra vonatkozó jogalkotást céloz. Ennek ellenére Európa teljes területén kam-

pányt folytatunk a szolidaritásra épülő kisebbségi rendszer érdekében, illetve azért, hogy az aláírás-gyűjtés folyamatába az európai államok minden polgára bekapcsolódhasson.

Az RMDSZ 250.000 aláírás összegyűjtését vállalta fel (szerk. megj).

FUEN-honlap

Megrongált sírok a szászrégeni zsidó temetőben

Tetten ért a szászrégeni rendőrség öt, 9 és 16 év közötti gyermeket, amint parkouroztak a helyi zsidó temetőben. Erre azt követően került sor, hogy a Romániai Zsidó Közösségek Szövetsége jelentette, ismeretlen tettesek feldúltak (október 15-én) tíz sírt és tönkretették a temető bejárati kapuját.

Rendőrségi források azt nyilatkozták az Agerpres hírügynökségnek, hogy az akkor meggyalázott síron kívül még egy sírkövet megrongáltak a kiskorúak. Kettejüknek állítólag sikerült megszökniük a rendőrök elől, játszótársaik nyilatkozatai nyomán azonban kézre kerítették őket.

A rendőrség közleménye értelmében a 9 és 16 év közötti gyermekek helybéliek. Kettejüket, egy 15 és egy 16 éves fiút tetten ért a rendőrség, amint megrongáltak az egyik síremléket. Még a helyszínen kiderült, hogy ugyanez a két kiskorú a szombatira vir-

radó éjszaka betörte a temető bejárati kapuját, és feldöntött tíz síremléket. Az ügyben sírnyalázás miatt vizsgálatot indított a szászrégeni ügyészség.

A Romániai Zsidó Közösségek Szövetsége tiltakozó levelet fogalmazott meg a szászrégeni zsidó temető meggyalázása miatt. A közleményben felháborodásuknak adnak hangot „ezen újabb antiszemita és hulligán megnyilvánulás miatt”, és reményüket fejezik ki, hogy mielőbb a tettesek nyomára bukkannak. Az idézett dokumentum szerint az ügy könnyed kezelése a demokrácia lábball tiprásának újabb kapuit nyithatja meg, és súlyosabb esetekhez vezethet.

A Romániai Zsidó Közösségek Szövetsége szerint nem véletlen egybeesés, hogy az incidens éppen azon a héten történt, amikor országsszerte megemlékeztek a romániai holokauszt áldozatairól.

AGERPRES

IX. Kemény János műkedvelő színjátszó találkozó

December 9-én a szászrégeni Eugen Nicoară Művelődési Ház és a Humana Regun Egyesület szervezésében IX. alkalommal kerül sor a Kemény János műkedvelő színjátszók szászrégeni találkozására. A rendezvényre meghívót kapott a Dicsőszentmártoni Népszínház, az erdőszentgyörgyi Bodor Péter Színkör, a

szászrégeni Eugen Nicoară Művelődési Ház keretében tevékenykedő Mini Csim-Bumm gyermekszínjátszó csoport, a Csim-Bumm ifjúsági színjátszó csoport, a Népszínház Kemény János Társulatának ifjúsági csoportja, a Petru Maior Műszaki Középiskola Rosszcsontok csoportja és a Lucian Blaga Műszaki Középiskola Fantázia színjátszó csoportja. A programban mesejátékok, sulikomédiák, drámák és bohózatok szerepelnek.

A rendezvény szeretetfogadással zárul.

(A rendezvényre lapunk következő számaiban viszatérünk.)

FÁBIÁN ANDRÁS PROGRAMFELELŐS

 * Támogatók:
 * Szászrégen Polgármesteri Hivatala,
 * a Communitas Alapítvány,
 * az RMDSZ, a Humana Regun
 * Egyesület és a művelődési ház.
 * *****

Bruhaha - nevessünk együtt!

Négy székel ül körbe egy asztalt. Az asztal közepén flaska. Az első megfogja, húz belőle egy nagyot, majd leteszi az üveget. A második is megfogja, húz egy nagyot, lerakja. A harmadik szintén. A negyedik is meghúzza, majd miután leteszi, azt mondja:

– Ez petróleum!

Az első végigméri, és megszólal:

– Az.

*

A szociális munkás meglátogat vidéken egy roma családot. Megdöbbenve látja, hogy az egyik kisgyerek bort iszik. Megkérdezi a családfejtől:

– Apuka, elnézést, de miért engedti, hogy a gyerek bort igyon? Hiszen az iskolában is azt tanulják, hogy az alkohol milyen káros az egészségre.

– Ááá, kérem, nem jár ez még iskolába.

*

Egy fiatal srác leállít egy autót az úton.

– Ne haragudjon, nem vinné le a dzsekimet Siófokig?

– Szívesen, fiam – mondja az autós –, de hogy kapja meg ott?

Felkerülhettünk valami rohadt levelezőlistára...

– Egyszerű – feleli az ifjú –, én is benne maradok.

*

Megy a szőke nő a könyvtárba, és panaszkol:

– Elnézést, hölgyem, de ebben a könyvben rengeteg a szereplő és kevés a történet!

– Á, akkor maga az, aki elvitte a telefonkönyvünket!

*

Két pap álldogál az országút szélén, kezükben tábla:

„Közel a vég! Fordulj vissza, míg nem késő!”

Arra jön egy autós, mutatják neki a táblát, az pedig dühösen kikiált a kocsiból:

– Hagyjatok békén, szentfizek! – és továbbhajt.

Húsz másodperc múlva hatalmas fékcsikorgás, majd egy hangos csobbanás hallatszik. Azt kérdezi egyik pap a másiktól:

– Nem lenne jobb, ha azt íránk a táblára, hogy a híd leomlott?

*

A főnök megtudja, hogy az egyik beosztottjának meghalt az anyósa. Odaszól:

– Péter, ha gondolja, hamarabb hazamehet a temetés miatt...

– Köszönöm, főnök, de előbb a munka, aztán a szórakozás!

*

Gazsi három év után szabadul a börtönből. Otthon egy gyerekkel többet talál a kelleszénél. Kérdőre vonja az asszonyt:

– Hát ez a pulya meg honnan van?

– Ezt a szerencsétlenség hozta a házhoz. Amikor itt hagytál a sok gyerekkel egy fillér nélkül, anynyira elkeseredtem, hogy kimentem a vasúthoz, és ráfeküdtem a sínekre.

– Na és?

– Hát tehetek én róla, hogy a bakter hamarabb jött, mint a vonat?

*

Két cimbora beszélget a kocsmában:

– Hallottad, barátom? Kenderesi annyit ivott, hogy tegnap végleg elhagyta a felesége...

– Pincér, még két felest kérünk!

*

Kohn titkos megbízatást kap: ejtóernyővel átdobják a frontvonalon, hogy szétszórjon az arabok között egy nagy táskányi röplapot. Fel is száll a repülő, és átdobják Kohnt a frontvonalon. Eltelik egy nap, eltelik a második, de Kohn nem érkezik vissza. A 3. nap jelentkezik a felettesénél.

– Hol volt maga ennyi ideig? Azt a táskát röplapot egy óra alatt szét lehetett volna szórni.

– Hát szétszórni igen, de eladni?

*

A német belügyminiszter odaszól Angela Merkelnek:

– Kancellár asszony, több száz ezer menekülő áll a határainknál megfáradva, elcsigázva. Mit tegyünk?

– Természetesen engedjék be őket!

– De asszonyom, ők németek, és kifelé akarnak menni...

**ÖSSZEÁLLÍTOTTA:
FÁBIÁN GIZELLA**

**SZASZRÉGEN és
VIDÉKE**

Kiadja a SZASZRÉGENI
KOLPING CSALÁDI
TÁRSULÁS
ISSN 1454-6183

Alapító tagok: Adorjáni László, Csernáttoni József, Demeter József, Pakó Benedek, Márk Endre +

Újságtanács: Bözödi Sándor, Csernáttoni József, Fábrián András György, Nagy F. Atilla, dr. Zsigmond Zsolt.

Főszerkesztő: Fábrián András György

Szerkesztőbizottsági tagok: Balla Árpád, Kiss-Miki Melinda, Nagy F. Atilla, Nemes Árpád, Szabó Antal, Székely Rozália.

Weboldal: Madaras Péter

A műszaki szerkesztést és a nyomdai előkészítést az **IMPRESS KIADÓ** végezte.

Készült a marosvásárhelyi I. I. MUREȘAN ȘOMFÁLEAN ANDREI DORIN nyomdában.

A névvel és névjeggyel ellátott írásokért szerzőik felelnek.

Internet: www.regen-videke.home.ro

E-mail: madaraspete@yahoo.com fandras59@yahoo.com

Online: szerkesztők: Jánosi Sarolta, Gál Előd, Makkai Alpár.

Cím: saszsregenesvideke.blogspot.ro

e-mail: saszsregenesvideke.online@gmail.com

Ára: 3 lej